

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

ŠVIETIMO IR MOKSLO STEBĖSENOS KOORDINAVIMO GRUPĖS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2020 m. birželio 4 d. Nr.
Vilnius

Posėdžio pirmininkas – švietimo, mokslo ir sporto viceministras Valdemaras Razumas.
Posėdžio koordinatore – Ugnė Cibulskaitė, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Strateginių programų skyriaus vyresnioji specialistė.

Dalyvavo:

Darbo grupės nariai – Aidas Aldakauskas, Džeraldas Dagys, Eduardas Daujotis, Jolanta Jevsejevienė, Edmundas Grigaliūnas, Rūta Krasauskienė, Eugenijus Stumbrys, Almantas Šerpatauskas, Gražina Šeibokienė, Tomáš Šimulevič.

Kiti dalyviai – Rita Dukynaitė, Jolanta Navickaitė, Jolanta Urbanovič.

Posėdis vyko nuo 13.30 iki 14.30 val.

DARBOTVARKĖ:

1. Dalyvavimas tarptautiniuose IEA ir EBPO švietimo tyrimuose.
2. Nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų / patikrinimų teisinis statusas ir vykdymas.
3. Kiti klausimai.

Darbotvarkė inicijuota švietimo, mokslo ir sporto viceministrės Jolantos Urbanovič, prašant Švietimo ir mokslo stebėsenos koordinavimo grupės (toliau – Stebėsenos grupės) tęsti svarstymą dėl dalyvavimo tarptautiniuose ir nacionaliniuose mokinių pasiekimų tyrimuose apimties ir perspektyvos, panaudojamumo galimybių (aktualių antrinių analizių rengimo) įgyvendinant švietimo pertvarkų prioritetus ir įvertinus turimus dabartinius Ministerijos ir Nacionalinės švietimo agentūros (toliau – NŠA) intelektualinius ir finansinius išteklius. Taip pat atsižvelgti į ankstesnes Stebėsenos koordinavimo grupės, Ministerijos ir NŠA diskusijas, ir pasiūlymus.

1. SVARSTYTA. Dalyvavimas tarptautiniuose IEA ir EBPO švietimo tyrimuose.

Tarptautiniai tyrimai		Siūlomi galimi spendimai	Stebėsenos grupės sprendimas
<p>Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas PISA. Tiriamos sritys: skaitymo gebėjimai, matematinis ir gamtamokslis raštingumas. Tyrimo papildiniai: finansinis raštingumas, globaliosios kompetencijos, kūrybinis mąstymas. Taip pat klausimynai: IKT, mokyklos, mokinio klausimynas, mokytojų, tėvų. Tiriami visų mokyklų tipų penkiolikmečiai</p>	EBPO PISA 2018	Dalyvavimas: trijų pagrindinių pasiekimų sričių (skaitymo gebėjimai, matematinis ir gamtamokslis raštingumas), dviejų papildinių (finansinis raštingumas, globaliosios kompetencijos) tyrimuose, mokyklos ir IKT klausimyne.	tesinama
	PISA 2021	Dalyvavimas: trijų pagrindinių pasiekimų sričių (skaitymo gebėjimai, matematinis ir gamtamokslis raštingumas), mokyklos ir IKT klausimyne.	tesinama
	PISA 2024	SIŪLOMAS SPRENDIMAS: dalyvauti ir laikyti šį tyrimą pagrindiniu tarptautiniu tyrimu. Įsitraukti į mokytojų ir tėvų klausimynus ir kitas (greta pagrindinių) tiriamąsias sritis. Atlikti daugiau antrinių analizių aktualiais švietimo pertvarkų klausimais. NŠA ir kt. pajėgomis.	pritarta
<p>Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas TALIS Apklausiami mokytojai</p>	EBPO TALIS 2024	Dalyvavimas: TALIS 2018. SIŪLOMAS SPRENDIMAS: atsisakyti dalyvauti tolesniam TALIS tyrime. Įsitraukti į PISA 2024 mokytojų klausimyną, kuris leis duomenis sieti ne tik su mokytojų darbo sąlygomis ir mokymusi, bet ir nustatyti poveikį mokinių pasiekimams.	pritarta
<p>Tarptautinis suaugusiųjų kompetencijų tyrimas PIAAC Tiriamos sritys: skaitymo ir problemų sprendimo gebėjimai, matematinis raštingumas. Tiriami 16–65 asmenys</p>	EBPO PIAAC 2021–2022	Dalyvavimas: PIAAC 2014–2015. SIŪLOMAS SPRENDIMAS: dalyvauti šiame tyrime. Tai antrasis tyrimo ciklas, kuriame dalyvauja Lietuva. Po šio tyrimo siūloma svarstyti dalyvavimą naujame tyrimo cikle, nes tyrimas labai brangus, o pokyčiai visuomenės raštingume nevyksta taip greitai, todėl prasmingiau būtų praleisti kitą tyrimo ciklą.	pritarta
<p>Tarptautinis skaitymo gebėjimų tyrimas PIRLS. Tyrimo sritys: grožinių ir informacinių tekstų skaitymo gebėjimai Tiriami 4 klasės mokiniai</p>	IEA PIRLS 2021	Dalyvavimas: PIRLS 2021 SIŪLOMAS SPRENDIMAS: tęsti dalyvavimą. Jau sumokėta dalis mokesčių. PIRLS 2021 vykdomas kompiuterinis tyrimas, susiesiantis visus anksčiau vykdytus <i>popierinius</i> (angl. <i>paper-based</i>) tyrimus, neprarasime galimybės longitudiškai palyginti Lietuvos rezultatų su ankstesnių tyrimų rezultatais.	tesinama
	IEA PIRLS 2026	SIŪLOMAS SPRENDIMAS: suspenduoti dalyvavimą iki kito ciklo (2031). Tada tyrimas bus ypač vertingas įsivertinti, kaip įvyko nacionalinė ugdymo turinio reforma. <i>Atkreiptinas dėmesys:</i> rizika sulaukti kritikos, kad prarasime nuoseklius longitudinius tendencijų duomenis: į IEA įstojome 1991 m., PIRLS tyrimuose dalyvaujame nuo 2001 m., penkiuose cikluose, Lietuva įtraukta į PIRLS enciklopediją.	pritarta
<p>Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų tyrimas TIMSS. Tiriamos sritys: matematika ir gamtos mokslai Tiriami 4 klasės mokiniai.</p>	IEA TIMSS 2019	Dalyvavimas: 2020 m. gruodį bus skelbiami rezultatai.	tesinama
	IEA TIMSS 2023	SIŪLOMAS SPRENDIMAS: suspenduoti dalyvavimą iki kito ciklo (2027). Tyrimas bus ypač vertingas vertinant nacionalinės ugdymo turinio reformos pasekmes. <i>Atkreiptinas dėmesys:</i> rizika sulaukti kritikos, kad prarasime nuoseklius longitudinius tendencijų duomenis: į IEA įstojome 1991 m., TIMSS 4 kl. tyrimuose dalyvaujame nuo 2003 m., penktame cikle, Lietuva įtraukta į TIMSS enciklopediją. Ne visos šalys tiria abiejų klasių – ir 4, ir 8 kl. – mokinius.	pritarta
<p>Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų tyrimas TIMSS. Tiriamos sritys: matematika ir gamtos mokslai Tiriami 8 klasės mokiniai.</p>	IEA TIMSS 2019	Dalyvavimas: 2020 m. gruodį bus skelbiami rezultatai.	tesinama
	IEA TIMSS 2023	SIŪLOMAS SPRENDIMAS: suspenduoti dalyvavimą iki kito ciklo (2027). Tada tyrimas bus ypač vertingas vertinant nacionalinę ugdymo turinio reformos pasekmes. <i>Atkreiptinas dėmesys:</i> rizika sulaukti kritikos, kad prarasime longitudinius tendencijų duomenis: į IEA įstojome 1991 m., TIMSS 8 kl. dalyvaujame nuo 1995 m., septintame cikle, Lietuva	pritarta

		įtraukta į TIMSS enciklopediją. Ne visos šalys tiria abiejų klasių – ir 4, ir 8 kl. – mokinius.	
Tarptautinis pilietinio ugdymo ir pilietiškumo tyrimas ICCS. Tiriamos sritys: pilietinis ugdymas ir pilietiškumas Tiriami 8 klasės mokiniai	IEA ICCS 2022	SIŪLOMAS SPRENDIMAS: dalyvauti šiame cikle. Esame gavę Europos Komisijos grantą mokesčiams sumokėti. EK šio tyrimo pagrindu yra įtraukusi stebimą rodiklį ES šalyse. Jau sumokėta dalis mokesčių. Po šio tyrimo siūloma svarstyti dėl dalyvavimo išlaikant tyrimo longitudiškumą (tyrime dalyvaujame nuo 1996 m.) naujame tyrimo cikle, perspektyvos.	tęsiama
Tarptautinis kompiuterinio ir informacinio raštingumo tyrimas ICILS. Tyrimo sritys: kompiuterinis ir informacinis raštingumas Tiriami 8 klasės mokiniai.	IEA ICILS 2023	Dalyvavimas: Lietuva dalyvavo visuose tyrimų cikluose nuo 1992 m. iki 2013 m. ciklo. 2018 m. ciklą praleido dėl sumažėjusių finansinių išteklių. SIŪLOMAS SPRENDIMAS: kol kas neatnaujinti dalyvavimo šiame tyrimo cikle, nes PISA tyrimas iš dalies padengia duomenų poreikį, tik turi būti atliekamos antrinės analizės. Ši sritis bus įtraukta į PISA2024. Greta pagrindinių sričių numatytas papildinys Mokymasis skaitmeniniame pasaulyje. Pastebima, kad vis mažiau šalių dalyvauja šiame tyrime, nes nuo 2012 m. visuose tarptautiniuose mokinių pasiekimų tyrimuose pereinama prie kompiuterinio testavimo, todėl iš dalies informaciją apie mokinių pasiekimus gauname iš kitų tyrimų.	pritarta

NUTARTA:

- pritarti švietimo, mokslo ir sporto ministrės Jolantos Urbanovič teiktiems pasiūlymams, susijusiems su dalyvavimu tarptautiniuose IEA ir EBPO švietimo tyrimuose;
- pritarti, kad turi būti atlikta daugiau aktualių antrinių analizių;
- atsiradus naujai Lietuvos švietimo pertvarkų pagrindimo ir analizių būtinybei, norint išsamesnio šalių švietimo rezultatų palyginamumo ir pakitus poreikiams, gavus tarptautinių tyrimų organizacijų pasiūlymus ar pasikeitus aplinkybėms, iš naujo svarstyti dalyvavimo tarptautiniuose švietimo tyrimuose klausimą;
- įsitraukti į tarptautinius tyrimus, susijusius su mokinių socialinių ir humanitarinių mokslų gebėjimais ir raštingumu; jei tokių tyrimų nėra, išplėsti nacionalinių tyrimų apimtį.

2. SVARSTYTA. Nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų / patikrinimų teisinis statusas ir vykdymas

Ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai (NMPT), ir nacionaliniai mokinių pasiekimų patikrinimai (NMPP) yra reikalingi ir turi būti konceptualiai įvertinti ir atskirti. NMPP galėtų tapti standartine procedūra, kai kiekvienas mokinys, baigęs 2, 4, 6, 8 klasę, dalyvautų patikrinimuose. NŠA infrastruktūra leidžia šiuos patikrinimus atlikti elektroniniu būdu. NMPP galėtų tapti ugdymo ciklo pabaigos elementu mokinio *portfolio*, siekiant įvertinti asmeninę mokinio pažangą, ir jokių būdu nesiekiant mokinių reitinguoti. Pilietiškumas, istorijos dalyko sritys galėtų įeiti į NMPP. NMPT turėtų būti susiję su kitoku procesu, kuris generuotų duomenis nacionalinėms problemoms spręsti.

NUTARTA:

- pritarti, kad nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai, ir nacionaliniai mokinių pasiekimų patikrinimai turi būti konceptualiai įvertinti ir atskirti;
- pritarti, kad Nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų ir nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų klausimas turi būti toliau svarstomas;
- kituose posėdžiuose taipogi apsvarstyti NMPP vertinimo sritis ir cikliškumą.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio koordinatore

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and lines, positioned between the two columns of text.

Valdemaras Razumas

Ugnė Cibulskaitė